

Nabofamilierne.

Man skulde rigtignok tro, at der var noget paa Færde i Gadekæret, men der var ikke noget paa Færde! Alle Ænderne, ligesom de allerbedst laa paa Vandet, nogle stod paa Hovedet, for det kunde de, satte med eet lige i Land; man kunde se i det vaade Ler Sporene af deres Fødder, og man kunde høre et langt Stykke borte, at de skreg. Vandet kom ordentlig i Bevægelse, og nylig var det blankt som et Spejlglas, man saa deri hvert Træ, hver Busk tæt ved, og det gamle Bondehus med Hullerne i Gavlen og Svalereden, men især det store Rosentræ, fuldt af Blomster, der hang fra Muren næsten lige ud over Vandet, og deri stod det hele ligesom et Skilderi, men alt sammen paa Hovedet; og da Vandet kom i Uro, saa løb det ene i det andet, hele Billedet var borte. To Andefjer, der faldt af Ænderne, som fløj, vippede ordentlig op og ned, med eet tog de Fart, ligesom om der var Vind, men der var ingen Vind, og saa laa de stille, og Vandet blev spejlglat igen, man saa tydeligt Gavlen med Svalereden, og Rosentræet saa man; hver Rose spejlede sig, de vare saa dejlige, men de vidste det ikke selv, for

ingen havde sagt dem det. Solen skinnede ind imellem de fine Blade, der vare saa fyldte med Duft; og det var for hver Rose ligesom for os, naar vi ere ret lyksalige henne i Tanker.

»Hvor det er dejligt at være til!« sagde hver Rose, »det eneste, jeg veed at ønske, er, at jeg kunde kysse Solen, fordi den er saa varm og klar. — Ja, Roserne dernede i Vandet vilde jeg ogsaa kysse; de ligne os ganske akkurat; jeg vilde kysse de søde Fugleunger dernede i Reden; ja, der er ogsaa nogle oven over os! de stikke Hovederne ud og pippe saa smaat! de have slet ingen Fjer som deres Fader og Moder. Det er gode Naboer, vi have, baade dem ovenover og nedenunder. Oh, hvor det er dejligt at være til!«

De smaa Unger oppe og nede, — ja, de nede vare kun Skin i Vandet, — vare Spurve, Fader og Moder vare Spurve; de havde taget den tomme Svalerede fra i Fjor, i den laa de og vare hjemme.

»Er det Ællingebørn, som svømme der?« spurgte Spurveungerne, da de saa Andefjerene drive paa Vandet.

»Gør fornuftige Spørgsmaal, naar I spørge!« sagde Moderen; »ser I ikke, at det er Fjer, levende Kjoletøj, som jeg har det, og I faa det, men vort er finere! Gid vi ellers havde dem heroppe i Reden, for de varme. Jeg gad vide, hvad det var, som forskrækkede Ænderne; det maa have været noget i Vandet, for mig var det vist ikke, skønt jeg sagde rigtignok noget stærkt »Pip« til jer. De tykhovede Roser burde vide det, men de veed ingenting, de se kun paa sig selv og lugte. Jeg er inderlig ked af de Naboer!«

»Hør de søde, smaa Fugle deroppe!« sagde Roserne, »de begynde nu ogsaa paa at ville synge! — De kunne ikke, men det kommer nok! — Hvor det maa være en stor Fornøjelse! Det er ganske morsomt at have saadanne lystige Naboer!« —

I Galop kom i det samme to Heste, de skulde vandes; en Bondedreng sad paa den ene, og han havde taget alle sine Klæder af undtagen sin sorte Hat; den var saa stor og bred. Drengen fløjtede, ligesom om han var en lille Fugl, og red saa ud i det dybeste af Gadekæret; og da han kom

over mod Rosentræet, rev han en af Roserne af og stak den op i Hatten; saa troede han at være rigtig pyntet, og red saa bort med den. De andre Roser saa efter deres Søster og spurgte hverandre: »Hvor rejste hun hen?« men det vidste ingen.

»Jeg gad nok komme ud i Verden!« sagde den ene til den anden, »men her hjemme i vort eget grønne er ogsaa dejligt! om Dagen er Solen saa varm, og om Natten skinner Himlen endnu smukkere! det kan vi se gennem de mange smaa Huller, der er paa den!«

Det var Stjernerne, som de troede vare Huller, for Roserne vidste det ikke bedre.

»Vi live op om Huset!« sagde Spurvemoderen, »og Svalereder bringe Lykke, siger Folk; derfor ere de glade ved at have os! men de Naboer der, saadan en hel Rosenbusk op ad Muren, sætter Fugtighed; jeg tænker, den kommer nok bort, saa kan der dog gro et Korn. Roser ere kun at se paa og at lugte til, eller i det højeste at stikke i Hatten. Hvert Aar, det veed jeg fra min Moder, saa falde de af, Bondekonen sylter dem med Salt, de faa et fransk Navn, som jeg ikke kan sige og heller ikke bryder mig om; og saa lægges de paa Ilden, naar der skal lugte godt. Se, det er deres Levnedsløb, de ere bare for Øjne og Næse. Nu veed I det!«

Da det blev Aften, og Myggene dansede i den varme Luft, hvor Skyerne vare saa røde, kom Nattergalen og sang for Roserne, at det skønne var som Solskinnet i denne Verden, og at det skønne levede altid. Men Roserne troede, at Nattergalen sang om sig selv, og det kunde man jo ogsaa tænke. Det faldt dem slet ikke ind, at det var dem, der skulde have Sangen, men glade vare de ved den og tænkte paa, om ikke alle de smaa Spurveunger ogsaa kunde blive til Nattergale.

»Jeg forstod meget godt hvad den Fugl sang!« sagde Spurveungerne, »der var bare et Ord, jeg ikke forstod: Hvad er det skønne?«

»Det er ingenting!« sagde Spurvemoderen, »det er bare saadanne et Udseende. Oppe paa Herregaarden, hvor Duerne

har deres eget Hus og hver Dag faa Ærter og Korn strøet i Gaarden, — jeg har spist med dem, og det skal I ogsaa komme til! sig mig hvem du omgaas, saa skal jeg sige dig, hvem du er! — deroppe paa Herregaarden har de to Fugle med grønne Halse og en Top paa Hovedet; Halen kan brede sig ud, som var den et stort Hjul, og den har alle Kulører, saa at det gør ondt i Øjnene; Paafugle kaldes de, og de er det skønne; de skulde pilles lidt, da saa de ikke anderledes ud end vi andre. Jeg havde hugget dem, dersom de ikke havde været saa store!«

»Jeg vil hugge dem!« sagde den mindste Spurveunge, og han havde endnu ikke Fjer.

Inde i Bondehuset boede to unge Folk; de holdt saa meget af hinanden, de vare saa flittige og raske, der var saa nydeligt hos dem. Søndag Morgen gik den unge Kone ud, tog en hel Haandfuld af de smukkeste Roser, satte dem i Vandglasset og stillede det midt paa Dragkisten.

»Nu kan jeg se, det er Søndag!« sagde Manden, kyssede sin søde, lille Kone, og de satte sig ned, læste en Psalme, holdt hinanden i Hænderne, og Solen skinnede ind ad Vinduerne paa de friske Roser og paa de unge Folk.

»Det er jeg ked af at se paa!« sagde Graaspurvemoderen, som fra Reden kiggede lige ind i Stuen; og saa fløj hun.

Det samme gjorde hun næste Søndag, thi hver Søndag kom der friske Roser i Glasset, og altid blomstrede Rosenhækken lige smukt; Spurveungerne, der nu havde faaet Fjer, vilde gerne flyve med, men Moderen sagde: »I blive!« og saa bleve de. — Hun fløj, men hvordan hun nu fløj eller ikke, med eet hang hun fast i en Fuglesnare af Hestehaar, som nogle Drenge havde bundet paa en Gren. Hestehaarene trak sig fast om Benet, oh, saa fast, som om det skulde skæres over; det var en Pine, det var en Skræk; Drengene sprang lige til og greb Fuglen, og de greb saa grueligt haardt. »Det er ikke andet end en Spurv!« sagde de, men de lod den dog ikke flyve igen, de gik hjem med den, og hver Gang den skreg, slog de den paa Næbbet.

Inde i Bondegaarden stod der en gammel Karl, der for-

stod at lave Sæbe til Skægget og til Hænderne, Sæbe i Kugler og Sæbe i Stykker. Det var saadan en omvandrende, lystig gammel en, og da han saa Graaspurven, som Drengene kom med, og som de sagde, at de slet ikke brød sig om, sagde han: »Skal vi gøre den skøn?« og det gøs i Spurvemoderen, da han sagde det. Og op af sin Kasse, hvori der laa de dejligste Farver, tog han en hel Mængde skinnende Bogguld, og Drengene maatte løbe ind og skaffe et Æg, og af det tog han Hviden, og den smurte han hele Fuglen over med og klinede saa Bogguldet paa, saa var Spurvemoderen forgyldt; men hun tænkte ikke paa den Stads, hun rystede over alle Lemmer. Og Sæbemanden tog en rød Lap, han rev den af Foret i sin gamle Trøje, klippede Lappen til en takket Hanekam og klistrede den paa Hovedet af Fuglen.

»Nu skal I se Guldfuglen flyve!« sagde han og slap Graaspurven, der i den grueligste Forfærdelse fløj af Sted i det klare Solskin. Nej, hvor den skinnede! alle Graaspurve, selv en stor Krage, og det ingen Aars Unge, bleve ganske forskrækkede for det Syn, men de fløj dog bag efter, for de vilde vide, hvad det var for en fornem Fugl.

»Hvorfra! hvorfra!« skreg Kragen.

»Tøv lidt! tøv lidt!« sagde Spurvene. Men den vilde ikke tøve lidt; i Angest og Forfærdelse fløj hun hjemad; hun var nær ved at synke til Jorden, og altid kom der flere Fugle til, smaa og store; nogle fløj lige tæt ind paa den for at hugge løs. »Se'ken en! se'ken en!« skreg de alle sammen!

»Se'ken en! se'ken en!« skreg Ungerne, da hun kom hen imod Reden. »Det er bestemt en Paafugleunge, der er alle Kulører, som skære i Øjnene, som Moder sagde; pip! det er det skønne!« Og saa huggede de med deres smaa Næb, saa at det ikke blev muligt for hende at slippe ind, og hun var saaledes af Forfærdelse, at hun ikke længer kunde sige »Pip«, endsige: »Jeg er eders Moder.« De andre Fugle huggede den nu alle, saa hver Fjer gik af, og blodig sank Spurvemoderen ned i Rosenhækken.

»Det stakkels Dyr!« sagde Roserne. »Kom, vi skulle skjule dig! Hæld dit lille Hoved op til os!«

Spurvemoderen bredte endnu engang Vingerne ud, knugede dem saa fast til sig igen og var død hos Nabofamilien, de friske, smukke Roser.

»Pip!« sagde Spurveungerne i Reden. »Hvor Mutter bliver af, det kan jeg ikke begribe! Det skulde dog ikke være et Fif af hende, at vi nu maa skøtte os selv. Huset har hun ladet os beholde til Arvepart; men hvem af os skal have det alene, naar vi faa Familie?«

»Ja, jeg kan ikke have jer andre her, naar jeg udvider mig med Kone og Børn!« sagde den mindste.

»Jeg faar nok flere Koner og Børn end du!« sagde den anden.

»Men jeg er ældst!« sagde en tredie. Alle sammen kom de op at skændes, de slog med Vingerne, huggede med Næbbet, og bums, saa blev den ene efter den anden puffet ud af Reden. Der laa de, og vrede vare de; Hovedet hældede de helt om paa den ene Side, og saa plirede det Øje, som vendte op; det var nu deres Maade at mule paa.

Lidt kunde de flyve, og saa øvede de sig noget mere, og til sidst bleve de enige om, at for at kunne kende hverandre igen, naar de mødtes i Verden, vilde de sige: Pip! og skrabe tre Gange med det venstre Ben.

Den Unge, som blev tilbage i Reden, gjorde sig saa bred, den kunde, den var jo nu Husejer, men længe varede det ikke. — Om Natten skinnede den røde Ild gennem Ruderne, Flammerne slog frem under Taget, det tørre Straa gik op i Lue, hele Huset brændte, og Spurveungen med, derimod kom de unge Folk lykkelig bort.

Da Solen næste Morgen var oppe, og alt syntes saa forfrisket som efter en mild Nattesøvn, stod der af Bondehuset ikke andet tilbage end nogle sorte, forkullede Bjælker, der hældede sig op til Skorstenen, som var sin egen Herre; det røg stærkt fra Grunden, men foran den stod frisk og blomstrende det hele Rosentræ, der spejlede hver Gren og hver Blomst i det stille Vand.

»Nej, hvor dejligt de Roser staa der foran det nedbrændte Hus!« sagde en Mand, som kom forbi, »det er det yndigste

lille Billede! det maa jeg have!« og Manden tog op af Lommen en lille Bog med hvide Blade, og han tog sin Blyant,

for han var en Maler, og tegnede saa det rygende Grus, de forkullede Bjælker op til den hældende Skorsten, for den hældede mer og mer, men allerforrest stod den store, blom-

strende Rosenhæk, den var rigtignok dejlig og var jo ogsaa ene Skyld i, at det hele blev tegnet.

Op ad Dagen kom forbi to af Graaspurvene, som vare fødte her. »Hvor er Huset?« sagde de, »hvor er Reden? — Pip, alting er brændt op, og vor stærke Broder er brændt med; det fik han, fordi han beholdt Reden. — Roserne ere slupne godt fra det! de staa endnu med røde Kinder. De sørge da ikke for Naboens Ulykke. Ja, jeg taler ikke til dem, og grimt er her, det er min Mening!« Saa fløj de.

Ud paa Efteraaret var det en dejlig Solskinsdag, man kunde ordentlig tro, man var midt i Sommeren. Der var saa tørt og rent i Gaarden foran den store Trappe hos Herremandens, og der gik Duerne, baade sorte og hvide og violette, de glinsede i Solskinnet, og de gamle Duemødre brusede sig op og sagde til Ungerne: »Staa i Gruppe, staa i Gruppe!« — for saa tog de sig bedre ud.

»Hvad er det smaa graa, der løber mellem os?« spurgte en gammel Due, som havde rødt og grønt igennem Øjnene. »Smaa graa! smaa graa!« sagde hun.

»Det er Spurve! skikkelige Dyr! vi have altid haft Ord for at være fromme, og saa faa vi lade dem pille op! — De tale ikke med og skrabe saa net med Bene!.«

Ja, de skrabede, tre Gange skrabede de med det venstre Ben, men de sagde ogsaa Pip, og saa kendte de hverandre, det var tre Spurve fra det afbrændte Hus.

»Her er overmaade godt at æde!« sagde Spurvene.

Og Duerne gik rundt om hverandre, brystede sig og havde indvendig Mening.

»Ser du Brysteduen?« sagde den ene om den anden, »og ser du hende, hvor hun sluger Ærter? Hun faar for mange! hun faar de bedste! kurr! kurr! ser du, hvor hun bliver skaldet i Kammen! ser du det søde, det arrige Dyr! knurre, knurre!« og saa skinnede paa dem alle sammen Øjnene røde af Arrighed. »Staa i Gruppe, staa i Gruppe! Smaa graa! smaa graa! Knurre, knurre, kurre!« gik det uophørligt, og saaledes gaar det endnu om tusinde Aar.

Graaspurvene spiste godt, og de hørte godt, ja, de stillede

sig endogsaa op, men det klædte ikke; mætte vare de; saa gik de fra Duerne og sagde indbyrdes deres Mening om dem, hoppede saa ind under Havestakittet, og da Døren der til Havestuen stod aaben, hoppede den ene op paa Dørtrinet, han var overmæt og derfor modig: »Pip!« sagde han, »det tør jeg!« — »Pip!« sagde den anden, »det tør jeg ogsaa og lidt til!« og saa hoppede han ind i Stuen. Der var ingen Folk derinde, det saa den tredie nok, og saa fløj han endnu længer op i Stuen og sagde: »Helt ind eller slet ikke! det er ellers en løjerlig Menneskerede den! og hvad her er stillet op! nej, hvad er det!«

Lige foran Spurvene blomstrede jo Roserne, de spejlede sig der i Vandet, og de kullede Bjælker laa op til den faldefærdige Skorsten. — Nej, hvad var dog dette! hvor kom det ind i Herregaardsstuen?

Og alle tre Spurve vilde flyve hen over Roserne og Skorstenen, men det var en flad Væg, de fløj imod; det hele var et Maleri, et stort, prægtigt Stykke, som Maleren havde udført efter sin lille Tegning.

»Pip!« sagde Spurvene, »det er ingenting! det ser bare ud! Pip! det er det skønne! Kan du begribe det, for jeg kan ikke!« og saa fløj de, for der kom Mennesker i Stuen.

Nu gik der baade Aar og Dag, Duerne havde mange Gange kurret, for ikke at sige knurret, de arrige Dyr! Graaspurvene havde frosset om Vinteren og levet højt om Sommeren; de vare alle sammen forlovede eller gifte, eller hvad man nu vil kalde det. Unger havde de, og enhvers Unge var naturligvis den kønneste og den klogeste; en fløj her, og en fløj der, og mødtes de, saa kendtes de paa »Pip!« og tre Skrab med det venstre Ben. Den ældste af dem, det var nu saadan en gammel en, hun havde ingen Rede, og hun havde ingen Unger; hun vilde saa gerne engang til en stor By, og saa fløj hun til Kjøbenhavn. —

Der laa et stort Hus med mange Kulører; det laa lige ved Slottet og Kanalen, hvor der var Skibe med Æbler og Potter. Vinduerne vare bredere forneden end foroven, og kiggede Spurvene derind, saa var hver Stue, syntes dem,

ligesom om de saa ned i en Tulipan, alle mulige Kulører og Snirkler, og midt i Tulipanen stod hvide Mennesker; de vare af Marmor, nogle vare ogsaa af Gibs, men det kommer ud paa et for Spurveøjne. Oven paa Huset stod en Metalvogn med Metalheste for, og Sejrens Gudinde, ogsaa af Metal, kørte dem. Det var Thorvaldsens Museum.

»Hvor det skinner! hvor det skinner!« sagde Spurvefrøkenen, »det er nok det skønne! Pip! her er det dog større end en Paafugl!« hun huskede endnu fra lille af, hvad der var det største skønne, Moderen kendte. Og hun fløj lige ned i Gaarden; der var ogsaa prægtigt, der var malet Palmer og Grene op ad Væggene, og midt i Gaarden stod en blomstrende stor Rosenbusk; den hældede sine friske Grene med de mange Roser hen over en Grav, og hun fløj derhen, for der gik flere Spurve; »Pip!« og tre Skrab med det venstre Ben; den Hilsen havde hun mange Gange gjort i Aar og Dag, og ingen havde forstaaet den, for de, som ere skilte ad, de træffes ikke hver Dag; den Hilsen var bleven til Vane, men i Dag var der to gamle Spurve og en Unge, der sagde »Pip!« og skrabede med det venstre Ben.

»Ih, se god Dag, god Dag!« det var tre gamle fra Spurvereden og saa en lille en af Familien. »Skal vi træffes her!« sagde de. »Det er et fornemt Sted, men her er ikke meget at æde. Det er det skønne! Pip!«

Og der kom mange Folk fra Sideværelserne, hvor de prægtige Marmorskikkelser stod, og de gik hen til Graven, der gemte den store Mester, som havde formet Marmorstøtterne, og alle, som kom, stod med lysende Ansigter om Thorvaldsens Grav, og enkelte opsamlede de affaldne Rosenblade og gemte disse. Der var Folk langvejs fra; de kom fra det store England, fra Tyskland og Frankrig; den skønneste Dame tog en af Roserne og lagde den ved sit Bryst. Da troede Spurvene, at Roserne regerede her, at det hele Hus var bygget for deres Skyld, og det syntes de var rigtignok lidt for meget, men da Menneskene alle sammen gjorde af Roserne, saa vilde de ikke staa tilbage. »Pip!« sagde de, fejede Gulvet med deres Hale og saa med det ene Øje paa

Roserne; længe saa de ikke, før de vare visse paa, at det var de gamle Naboer; og det var det ogsaa. Maleren, som havde tegnet Rosenbusken ved det nedbrændte Hus, havde siden ud paa Aaret faaet Lov til at grave den op og da givet Bygmesteren den, thi ingen Roser var dejligere; og han havde sat den paa Thorvaldsens Grav, hvor den, som Billedet paa det skønne, blomstrede og gav sine røde, duftende Blade at bæres som Erindring til fjerne Lande.

»Har I faaet Ansættelse herinde i Byen?« spurgte Spurvene. Og Roserne nikkede; de kendte de graa Naboer og bleve saa glade ved at se dem.

»Hvor det er velsignet at leve og blomstre og se gamle Venner og hver Dag milde Ansigter! Her er, ligesom om det hver Dag var en stor Helligdag!«

»Pip!« sagde Spurvene, »jo, det er de gamle Naboer! deres Herkomst fra Gadekæret huske vi! Pip! hvor de ere komne til Ære! Somme komme da ogsaa sovende til det. Og hvad rart der er ved saadan en rød Klat, veed jeg ikke! — Og der sidder da et vissent Blad, for det kan jeg se!«

Og saa nippede de til det, saa at Bladet faldt af, og friskere og grønnere stod Træet, og Roserne duftede i Solskinnet paa Thorvaldsens Grav, til hvis udødelige Navn deres Skønhed sluttede sig.

